

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я І ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

(НАЗВА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ)

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти

підготовки Другий (магістерський) рівень освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом
(найменування освітньої програми)

спеціалізації
(й) _____
(найменування освітньої програми)

2023 рік
рік створення

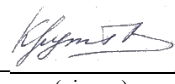
Робоча програма освітньої компоненти «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій» спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом (1,63) для здобувачів вищої освіти 1 курсу.

Розробники:

ПОСИЛКІНА Ольга, професор закладу вищої освіти кафедри управління та забезпечення якості у фармації, докт. фармац. наук, професор
(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри управління та забезпечення якості у фармації
Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Зав. кафедри

управління та забезпечення якості у фармації проф. Тетяна КРУТСЬКИХ
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських дисциплін
Протокол від «5» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії
з економіко-управлінських

та соціально-гуманітарних
дисциплін

_____ проф. Алла НЕМЧЕНКО
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Передумови вивчення освітньої компоненти: «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується освітніми компонентами: «Управління персоналом і трудове право», «Соціальний менеджмент і соціальна відповідальність», «Господарське і міжнародне приватне право», «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій», «Обґрунтування господарських рішень і управління ризиками», Бізнес-планування, облік і контролінг в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях», «Інформаційні системи і технології в управлінні» тощо.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій» є технології та інструменти ефективного використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях, а також теоретичні і практичні засади організації їх діяльності в умовах реформування системи охорони здоров'я задля зростання їх власної конкурентоспроможності і підвищення якості та доступності медичного (фармацевтичного) обслуговування населення.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться 120 годин (4 кредити ЄКТС).

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій» є формування теоретичних знань і практичних навичок щодо використання сучасних механізмів та інструментів ефективного використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів системи охорони здоров'я а також науково-практичних підходів до організації діяльності в умовах трансформаційних процесів, які відбуваються у вітчизняній системі охорони здоров'я і фармації.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій» є опанування здобувачами вищої освіти науково-практичними підходами, технологіями та інструментами вибору і застосування найбільш раціональних шляхів використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я; дослідження попиту на медичні послуги та фармацевтичну продукцію, розрахунку собівартості медичних послуг і фармацевтичної продукції, визначення конкурентоспроможних цін і формування зваженої цінової політики організацій; оцінки економічної ефективності і результативності діяльності медичних закладів і фармацевтичних організацій; вибору оптимальних форм і моделей організації їх функціонування в залежності від профілю і характеру діяльності.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій» забезпечує набуття здобувачами освіти таких **компетентностей:**

інтегральна:

- здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері менеджменту охорони здоров'я і фармації, що передбачають проведення досліджень та здійснення інновацій за умов невизначеності; здатність застосовувати набуті знання, уміння та навички з дисциплін професійної підготовки для вирішення типових завдань діяльності менеджера (управителя) на відповідній

посаді в галузі охорони здоров'я і фармації.

спеціальні (фахові, предметні):

- СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
- СК 12. Здатність формувати цінову політику в сфері охорони здоров'я і фармації,

використовуючи технології бюджетування та прийоми сучасного прайсингу.

- СК 14. Здатність приймати участь в удосконаленні організації системи охорони здоров'я в Україні з урахуванням вимог міжнародних стандартів якості та належних фармацевтичних практик, системно вибудовувати діяльність ЗОЗ і ФО згідно з концепцією державного управління охороною здоров'я, створювати умови для постійного підвищення якості медичної і фармацевтичної допомоги населенню (пацієнтам).

- К 17. Здатність вибудовувати ефективні бізнес-процеси в організаціях, формувати систему економічного управління ЗОЗ і ФО, проводити моніторинг та діагностику ефективності їх діяльності, оцінювати можливі ризики і соціально-економічні результати управлінських рішень.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

- ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

- ПРН 14. Обґрунтовувати оптимальні господарські рішення та управлінські альтернативи з метою оптимізації використання ресурсів ЗОЗ і ФО, спираючись на прогнозовані тренди соціально-економічного, демографічного розвитку системи охорони здоров'я і фармацевтичного ринку, епідеміологічної ситуації, знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління і охорони здоров'я, визначати соціально-економічні результати управлінських рішень і оцінювати пов'язані з ними ризики.

- ПРН 16. Моделювати і реалізовувати ефективні бізнес-процеси в ЗОЗ і ФО, формувати систему економічного управління в організаціях, здійснювати моніторинг та діагностику ефективності їх діяльності і фінансового стану для запобігання кризових явищ і забезпечення безперебійності функціонування.

- ПРН 17. Проводити моніторинг цін на світовому фармацевтичному ринку з метою визначення референтних цін на вітчизняні лікарські засоби, формувати цінову політику в приватних ЗОЗ і ФО для реалізації стратегічних цілей системи охорони здоров'я в Україні щодо підвищення доступності і якості медичної допомоги і фармацевтичного забезпечення населення.

- ПРН 20. Розробляти і впроваджувати заходи (програми) з удосконалення організаційного механізму системи охорони здоров'я в Україні згідно з вимогами міжнародних стандартів якості та належних фармацевтичних практик, системно вибудовувати діяльність ЗОЗ і ФО згідно з концепцією державного управління охороною здоров'я для забезпечення належної якості медичної і фармацевтичної допомоги населенню (пацієнтам).

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен знати:

- економічні закони;
- нормативно-правову базу, що регламентує господарську діяльність фармацевтичних організацій та закладів охорони здоров'я;
- методи та інструменти оцінки наявності (достатності) матеріальних, трудових та фінансових ресурсів в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях;
- методи і інструменти оцінки ефективності використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях;
- методи аналізу фармацевтичного ринку і ринку медичних послуг;
- показники результатів діяльності фармацевтичних організацій та закладів охорони здоров'я;
- моделі організації охорони здоров'я;
- організаційно- правові форми закладів охорони здоров'я і організаційні структури

управління фармацевтичними організаціями та закладами охорони здоров'я;
вміти:

- визначати потребу у матеріальних, трудових та фінансових ресурсах і оцінювати їх ефективність щодо формування зваженої фінансової політики приватних закладів охорони здоров'я і недержавних фармацевтичних організацій;
- обґрунтовувати оптимальні господарські рішення з метою підвищення ефективності використання ресурсів закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій,
- проводити моніторинг цін на світовому фармацевтичному ринку з метою визначення референтних цін на лікарські засоби для здійснення процесів реімбурсації ;
- розраховувати ціни на фармацевтичну продукцію компанії;
- визначати вартість надання послуг з медичного обслуговування;
- розраховувати і оцінювати результативність і ефективність діяльності закладів охорони здоров'я та фармацевтичних організацій;
- організовувати діяльність закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій для досягнення стратегічних цілей системи охорони здоров'я;
- ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- прогнозувати тренди соціально-економічного та демографічного розвитку системи охорони здоров'я і фармацевтичного ринку;

володіти:

- аналітичними, статистичними, економіко-математичними методами;
- технологіями збору необхідної економічної інформації, статистичної обробки даних, роботи з базами даних;
- методами моніторингу цін на світовому фармацевтичному ринку з метою визначення референтних цін на лікарські засоби;
- методами оцінювання ефективності використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів ;
- методами встановлення цін на фармацевтичну продукцію і вартості надання послуг з медичного обслуговування;
- методами розрахунку і оцінювання результатів діяльності закладів охорони здоров'я та фармацевтичних організацій;
- методами обґрунтування оптимальних господарських рішень для оптимізації використання ресурсів закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій,
- навичками організації ефективної діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с.р.		л	сем.	пз	лаб.	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я фармацевтичних організацій												
Тема 1 Предмет і методи дисципліни. Економічні особливості системи охорони здоров'я і фармації								11	1		0,5	9,5

Тема 2. Ресурси фармацевтичних організацій та закладів охорони здоров'я							11	1	1	1	8
Тема 3. Витрати закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій. Калькулювання собівартості фармацевтичної продукції і медичних послуг							11,5	1		1	9,5
Тема 4. Ціни та ціноутворення на фармацевтичну продукцію і медичні послуги							11	1	1	1	8
Тема 5. Результативність та ефективність діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій							11	1	1	1	8
Тема 6. Моделі організації охорони здоров'я							11	1	1	0,5	8,5
Тема 7. Організація діяльності закладів охорони здоров'я в умовах медичної реформи і їх організаційно-правові форми							11	1	1	0,5	8,5
Тема 8. Організаційні структури управління закладами охорони здоров'я і фармацевтичними організаціями							11	1	1	0,5	8,5
Контроль змістового модулю 1							10			2	8
Разом за змістовим модулем 1							96,5	8	6	7	75,5
Семестровий залік з модуля 1							1			1	
Семестровий екзамен							22,5				22,5
<i>Усього годин</i>							120	8	6	8	98

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Економіка і організація діяльності здоров'я і фармацевтичних організацій

Тема 1 Предмет і методи дисципліни. Економічні особливості системи охорони здоров'я і фармації

Мета, предмет і методи вивчення дисципліни «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій». Характеристика основних економічних законів ринкової економіки. Економічні особливості системи охорони здоров'я і фармації. Характеристика ринку медичних послуг і фармацевтичного ринку в Україні. Характерні риси сучасного підприємства (організації) . Види підприємств в Україні і їх класифікація.

Тема 2. Ресурси фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я

Основні засоби. Класифікація основних засобів. Показники наявності, руху та ефективності використання основних засобів. Оборотні засоби. Класифікація оборотних засобів. Нормування оборотних засобів. Показники ефективності використання оборотних засобів. Контроль за забезпеченістю організацій матеріальними ресурсами, належністю їх зберігання і ефективністю використання. Сутність і сучасні технології збалансованого управління матеріальними та супутніми до них потоками. Інвестиційні ресурси організацій. Трудові ресурси організацій та оплата праці. Структура персоналу. Показник руху і ефективності використання трудових ресурсів. Організація заробітної плати в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях.

Тема 3. Витрати закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій. Калькулювання собівартості фармацевтичної продукції і медичних послуг

Сутність витрат і їх класифікація. Методи калькулювання собівартості продукції (послуг). Порядок розрахунку вартості медичних послуг. Особливості калькулювання собівартості фармацевтичної продукції. Резерви економії витрат в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях.

Тема 4. Ціни та ціноутворення на фармацевтичну продукцію і медичні послуги

Сутність ціни та види цін. Структура цін на фармацевтичну продукцію і медичні послуги. Методи ціноутворення. Види цінової політики організацій. Принципи, порядок та етапи ціноутворення. Особливості ціноутворення на фармацевтичну продукцію. Реімбурсація, як інструмент підвищення доступності і якості медичної допомоги і фармацевтичного забезпечення населення. Методи і інструменти державного регулювання цін на лікарські засоби і медичні послуги. Організація моніторингу цін на світовому фармацевтичному ринку з метою визначення референтних цін на лікарські засоби.

Тема 5. Результативність та ефективність діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій

Фінансово-економічні результати діяльності фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я. Показники оцінки результативності і економічної ефективності господарської діяльності фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я. Сутність і показники соціальної ефективності діяльності фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я. Проведення моніторингу та діагностики ефективності діяльності фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я. Резерви підвищення ефективності і результативності діяльності фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я.

Тема 6. Моделі організації системи охорони здоров'я

Ринкова модель організації охорони здоров'я: переваги та недоліки. Соціальна модель організації охорони здоров'я: переваги та недоліки. Соціально-приватна модель організації охорони здоров'я: переваги та недоліки. Пацієнтоцентрична модель організації охорони здоров'я: переваги та недоліки.

Тема 7. Організація діяльності закладів охорони здоров'я в умовах медичної реформи і їх організаційно-правові форми

Організація закладу охорони здоров'я шляхом перетворення (реорганізації).

Створення нового закладу охорони здоров'я. Створення нового фармацевтичного закладу (аптеки). Види організаційно-правових форм суб'єктів господарювання в Україні. Особливості організації діяльності закладів охорони здоров'я різних організаційно-правових форм. Науково-практичні підходи до структурування проблем організації. Аналіз переваг і недоліків різних організаційно-правових форм діяльності в системі охорони здоров'я.

Тема 8. Організаційні структури управління закладами охорони здоров'я і фармацевтичними організаціями

Поняття та значення побудови ефективної організаційної структури підприємства (організації). Вибір та обґрунтування організаційної структури фармацевтичної компанії. Організаційні структури закладів охорони здоров'я. Основні елементи делегування повноважень як складової організаційної діяльності. Сутність і складові організаційного механізму діяльності закладів охорони здоров'я та фармацевтичної компанії, напрями його удосконалення.

Семестровий залік

Семестровий екзамен

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Предмет і методи дисципліни. Економічні особливості системи охорони здоров'я і фармації		1
2	Ресурси фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я		1
3	Витрати закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій. Калькулювання собівартості фармацевтичної продукції і медичних послуг		1
4	Ціни та ціноутворення на фармацевтичну продукцію і медичні послуги		1
5	Результативність та ефективність діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій		1
6	Моделі організації системи охорони здоров'я		1
7	Організація діяльності закладів охорони здоров'я в умовах медичної реформи і їх організаційно-правові форми		1
8	Організаційні структури управління закладами охорони здоров'я і фармацевтичними організаціями		1
Усього годин			8

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма

1	Предмет і методи дисципліни. Економічні особливості системи охорони здоров'я і фармації		1
2	Ресурси фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я		-
3	Витрати закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій. Калькулювання собівартості фармацевтичної продукції і медичних послуг		-
4	Ціни та ціноутворення на фармацевтичну продукцію і медичні послуги		1
5	Результативність та ефективність діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій		1
6	Моделі організації системи охорони здоров'я		1
7	Організація діяльності закладів охорони здоров'я в умовах медичної реформи і їх організаційно-правові форми		1
8	Організаційні структури управління закладами охорони здоров'я фармацевтичними організаціями		1
Усього годин			6

8. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Предмет і методи дисципліни. Економічні особливості системи охорони здоров'я і фармації		-
2	Ресурси фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я: <i>Кейс по оптимізації ресурсного забезпечення організації</i>		2
3	Витрати закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій. Калькулювання собівартості фармацевтичної продукції і медичних послуг : <i>Рорахункові і ситуаційні завдання</i>		1
4	Ціни та ціноутворення на фармацевтичну продукцію і медичні послуги		-
5	Результативність та ефективність діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій: <i>Кейс по оцінці результативності та ефективності діяльності організації</i>		2
6	Моделі організації системи охорони здоров'я		-
7	Організація діяльності закладів охорони здоров'я в умовах медичної реформи і їх організаційно-правові форми: <i>Обговорення і рішення ситуаційних завдань</i>		1
8	Організаційні структури управління фармацевтичними організаціями і закладами охорони здоров'я: <i>Обговорення і рішення ситуаційних завдань</i>		1
	Контроль змістового модуля 1		1
Усього годин			8

9. Теми лабораторних занять
Не передбачено навчальним планом

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Деннаформа	Заочнаформа
1	Предмет і методи дисципліни. Економічні особливості системи охорони здоров'я і фармації		9,5
2	Ресурси фармацевтичних організацій і закладів охорони здоров'я: <i>Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання з визначення потреби в ЛЗ за умов різного перебігу епідеміологічної ситуації</i>		8
3	Витрати закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій. Калькулювання собівартості фармацевтичної продукції і медичних послуг		9,5
4	Ціни та ціноутворення на фармацевтичну продукцію і медичні послуги: <i>Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання по моніторингу цін на ЛЗ різних фармакотерапевтичних груп</i>		8
5	Результативність та ефективність діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій		8
6	Моделі організації управління охороною здоров'я		8,5
7	Організація діяльності закладів охорони здоров'я в умовах медичної реформи і їх організаційно-правові форми		8,5
8	Організаційні структури управління фармацевтичними організаціями і закладами охорони здоров'я		8,5
	Контроль змістового модуля		8
	Екзамен		22,5
Усього годин			98

Завдання для самостійної роботи

Підготувати наукові доповіді (есе) за наведеними темами

1. Вплив ринкової економіки на особливості функціонування системи охорони здоров'я.
2. Особливості економічних відносин в системі охорони здоров'я.
3. Економічні особливості фармації.
4. Загальні принципи господарювання в умовах ринку.
5. Підприємство, як суб'єкт господарювання.
6. Класифікація підприємств.
7. Правові основи функціонування підприємств (організацій) в Україні.
8. Аналіз нормативно-правової бази, яка регламентує господарську діяльність фармацевтичних організацій та закладів охорони здоров'я в Україні.
9. Порівняльна характеристика традиційної та інноваційної моделей розвитку фармацевтичних організацій.
10. Характерні риси ринку медичних послуг.
11. Характеристика стану і тенденцій розвитку фармацевтичного ринку.

12. Аналіз основних організаційно-економічних проблем функціонування ринку медичних послуг.
13. Характеристика стану добровільного медичного страхування в Україні.
14. Характеристика основних засобів закладів охорони здоров'я.
15. Показники руху і ефективності використання основних засобів в закладах охорони здоров'я.
16. Характеристика оборотних засобів фармацевтичних організацій.
17. Напрями удосконалення контролю за забезпеченістю організацій ресурсами, належністю їх зберігання і ефективністю використання.
18. Показники ефективності використання оборотних засобів в організаціях системи охорони здоров'я.
19. Сутність і сучасні технології збалансованого управління матеріальними та супутніми до них потоками в фармацевтичних організаціях.
20. Характеристика фінансових ресурсів організацій.
21. Формування фінансової політики приватних закладів охорони здоров'я і недержавних фармацевтичних організацій на засадах сучасного прайсингу.
22. Характеристика трудових ресурсів системи охорони здоров'я.
23. Розрахунок фонду оплати праці персоналу в закладі охорони здоров'я.
24. Характеристика фінансових ресурсів фармацевтичних організацій.
25. Характеристика інвестиційних ресурсів фармацевтичних організацій.
26. Оцінка соціально-економічної ефективності і ризику інвестиційних проєктів в охороні здоров'я.
27. Методи та інструменти удосконалення ресурсного забезпечення організацій системи охорони здоров'я.
28. Науково-практичні підходи до планування ресурсного забезпечення організацій системи охорони здоров'я.
29. Характеристика витрат фармацевтичних організацій.
30. Характеристика витрат в закладах охорони здоров'я
31. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування.
32. Методика калькулювання собівартості лікарських засобів.
33. Фінансові результати діяльності фармацевтичних організацій.
34. Фінансові результати діяльності комерційних закладів охорони здоров'я.
35. Методи оцінки ефективності діяльності фармацевтичних організацій.
36. Сутність ціни в ринкових умовах і її структура.
37. Методи ціноутворення в ринковій економіці.
38. Етапи формування цінової політики фармацевтичної організацій.
39. Сутність референтного ціноутворення на лікарські засоби.
40. Визначення потреби в лікарських засобах на підставі клінічної доказовості та фармакоекономічної доцільності медичних технологій.
41. Характеристика моделей управління охороною здоров'я і їх критеріальні ознаки.
42. Загальні принципи організації і управління охороною здоров'я.
43. Ринкова модель організації управління охороною здоров'я: переваги та недоліки.
44. Соціальна модель організації управління охороною здоров'я: переваги та недоліки.
45. Соціально-приватна модель організації управління охороною здоров'я: переваги та недоліки.
46. Пацієнтоцентрична модель організації управління охороною здоров'я: переваги та недоліки.
47. Організаційно-правові форми закладів охорони здоров'я.
48. Порядок створення суб'єктів фармацевтичного ринку.
49. Алгоритм реорганізації закладів охорони здоров'я державної форми власності у некомерційні комунальні підприємства.
50. Модель організації надання первинної медичної допомоги: комунальне некомерційне підприємство.

51. Модель організації надання первинної медичної допомоги: фізична особа – підприємець.
52. Модель організації надання первинної медичної допомоги: приватний заклад охорони здоров'я.
53. Організація матеріально-технічного оснащення закладів в охороні здоров'я.
54. Організація закупівель лікарських засобів в закладах охорони здоров'я.
55. Напрями удосконалення управління публічними закупівлями фармацевтичної продукції.
56. Аналіз недоліків і переваг існуючих організаційних структур управління фармацевтичними підприємствами.
57. Аналіз актуальних проблем в діяльності організацій системи охорони здоров'я та методи їх вирішення.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Протягом вивчення освітньої компоненти всі види діяльності здобувача вищої освіти підлягають оцінюванню і контролю, як поточному (на кожному семінарському, практичному занятті, засвоєння змістового модулю), так і семестровому контролю.

Модульний контроль – це діагностика засвоєння здобувачем вищої освіти матеріалу модуля (залікового кредиту). В модулі 1 (освітній компоненті) передбачено один поточний контроль засвоєння змістового модулю (ЗМ1). Семестр закінчується семестровим контролем (семестровий залік) і семестровим екзаменом.

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському, практичному занятті відповідно до цілей і завдань теми і під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачем вищої освіти по тих темах, які здобувач вищої освіти опрацьовує самостійно.

Кількість балів за поточним контролем засвоєння змістового модулю (ЗМ1) сумарно складає **максимум 100 балів, мінімум 60 балів**. Загальний рейтинг з модуля не перевищує 100 балів. Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.

Застосовується така система бальних оцінок:
за кожен тему ЗМ1 (практичні та семінарські заняття): **мінімальна кількість балів -6, максимальна – 10 балів** (див. таблицю):

Вид завдання, що оцінюється	Система оцінювання, знань, бали	Критерії оцінки
Оцінювання знань на практичних і семінарських заняттях (письмова або усна відповідь)	6	виставляється, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання, розв'язанні практичного (ситуаційного) завдання здобувач вищої освіти виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення, виконав самостійне завдання на 40%
	7	виставляється здобувачу вищої освіти, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання, розв'язанні практичного

		(ситуаційного) завдання здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки, виконав самостійне завдання на 60%
	8	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання, розв'язанні практичного (ситуаційного) завдання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; володіє аналітичними, статистичними, економіко-математичними методами, технологіями статистичної обробки економічної інформації, виконав самостійне завдання на 80%
	9	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання виявив достатні знання програмного матеріалу виконав самостійне завдання на 90%, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання
	10	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, виконав самостійне завдання в повному обсязі, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання

Контроль засвоєння змістового модулю (ЗМ1) проводиться на останньому занятті освітньої компоненти. До контролю ЗМ1 допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою і відпрацювали пропущені практичні та семінарські заняття. Засобами діагностики щодо засвоєння змістового модулю є тестування та виконання практичного завдання.

Максимальна кількість балів за контроль засвоєння змістового модуля 12 балів, мінімальна – 20 балів.

Структура білета:

• 30 тестів, одна вірна відповідь на запитання складає 0,67 бали; $30 \times 0,67$ бали = 20 балів.

Екзамен включає: теоретичний контроль та контроль практичних умінь та навичок. Здійснюється по закінченню вивчення модуля 1 (дисципліни) та написання ЗМ 1. До екзамену допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та набрали за поточну діяльність та змістовий модуль мінімум 60 балів. Сума балів складає **максимум 100 балів**. Екзамен вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **не менше 60 балів**.

Засоби діагностики рівня підготовки здобувачів вищої освіти: 20 тестів за варіантами; розв'язання 1 практичного завдання за варіантами.

Структура білета:

• 20 тестових завдань, одна вірна відповідь складає 4 бали; $20 \times 4 = 80$ балів;
• 1 практичне завдання – здобувачу вищої освіти виставляється від 0 до 20 балів (див. таблицю).

При розробці критеріїв оцінки за основу беруться повнота і правильність виконання завдання. Крім цього враховується здатність здобувача вищої освіти диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання.

Шкала оцінювання практичної частини

Рейтингова оцінка, бали	Критерії оцінки
20-16	Практичне (розрахункове, графічне) завдання виконано здобувачем вищої освіти самостійно без помилок, він вміє грамотно обґрунтовувати представлені результати вміло оперує термінологією на основі глибоких знань програмног, однак в описі завдання відсутні одиниці вимірювання
16-12	Практичне (розрахункове, графічне) завдання виконано здобувачем вищої освіти без помилок, обґрунтовуванні отримані результати, здобувач вищої освіти продемонстрував знання програмного матеріалу на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки
12-8	Практичне завдання виконано, проте здобувач вищої освіти не вміє грамотно інтерпретувати одержані результати. Відсутність одиниць вимірювання, або не повне розкриття позначень чи алгоритму розв'язання завдання
8-4	Практичне завдання виконано не у повному обсязі, зі значними помилками, відсутність алгоритму розв'язання завдання, або відсутність висновку
4-0	Здобувач вищої освіти не зміг виконати практичне завдання

Схема нарахування та розподіл балів

Заочна форма

Поточне тестування								Змістовий модульний контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	12-20	100

T1, T2 ... T8 – теми змістового модулю.

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Поточний контроль здійснюється по кожному семінарському, практичному занятті відповідно конкретним цілям теми, під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачем вищої освіти для тих тем (питань), які здобувач вищої освіти опрацює самостійно і вони не належать до структури практичного (семінарського) заняття.

При засвоєнні кожного практичного заняття модулю за поточну навчальну діяльність здобувачу вищої освіти виставляються оцінки за бальною шкалою. Наприкінці вивчення змістового модулю бальна оцінка підсумовується.

Семестровий контроль здійснюється по завершенню вивчення модулю. До семестрового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою, та при вивченні модулю набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Форма контролю – семестровий залік і семестровий екзамен.

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма освітньої компоненти.
2. Робоча програма освітньої компоненти.

3. Календарно-тематичні плани лекцій та практичних і семінарських занять.
4. Методичні матеріали презентацій лекцій.
5. Методичні рекомендації до практичних занять.
6. Методичні рекомендації до семінарських занять.
7. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів освіти.
8. Перелік теоретичних питань і практичних завдань до змістового модульного контролю, екзамену.
9. Тестові завдання.
10. Пакет білетів до семестрового екзамену.
11. Пакет білетів до змістового модульного контролю.

14. Рекомендована література

Основна (базова)

- 1.Посилкіна О.В., Крутських Т. В., Лісна А. Г. Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій [Електронний ресурс]: навч. посібник для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 073 Менеджмент освітньою програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». – Х. : Вид-во НФаУ, 2023. – 282 с.
- 2.Посилкіна О.В. Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій : метод. реком. до практичних робіт для здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». – Х.: Вид-во НФаУ, 2023. – 68 с.
3. Посилкіна О.В. Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій: метод. реком. для семінарських занять для здобувачів вищ. освіти, що навч. за освітньою програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом».- Х., НФаУ, 2023.- 24с.
- 4.Посилкіна О. В. Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій: метод. реком. до виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом» заочної форми навчання. – Харків : Вид-во НФаУ, 2023. – с. 38.
5. Економіка, планування та організація хіміко-фармацевтичного підприємства: Національний підруч. для ВНЗ / О.В. Посилкіна, О.В. Доровський, Ю.С. Братішко та ін. —Харків: НФаУ: Вид-во Золоті сторінки, 2016. — 472 с.- (Національний підручник).
6. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення: Національний підруч. для ВНЗ / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін. за ред. А.С. Немченко. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. — 360 с. — (Національний підручник).

Допоміжна

- 1.Конституція України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
- 2.Господарський кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>.
- 3.Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>.
- 4.Податковий кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>.
- 5.Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.
- 6.Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2168-19>.
- 7.Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.

8. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 285 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF>.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1101 «Про утворення Національної служби здоров'я України». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF>.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1094 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посади керівника державного, комунального закладу охорони здоров'я». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1094-2017-%D0%BF>.
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1077 «Про спостережну раду закладу охорони здоров'я та внесення змін до Типової форми контракту з керівником державного, комунального закладу охорони здоров'я». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-2017-%D0%BF#Text>. Постанова КМУ від 27.12.17 р. № 1075. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-2017-%D0%BF#Text>.
13. Про референтне ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти : Постанова КМУ від 03.04.15 р. № 426. Офіційний вісник України від 07.06.19 р., № 43, ст. 1483. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/426-2019-%D0%BF#Text>.
14. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.12 р. № 5007-VI. Офіційний вісник України від 10.08.2012 р., № 58, ст. 2309. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>.
15. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики : Постанова КМУ від 02.03.16 р. № 285. Офіційний вісник України від 22.04.2016, № 30, ст. 1184. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/285-2016-%D0%BF>.
16. Затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) : Постанова від 30.11.2016 р. № 929. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-p/paran12.
17. Методичні рекомендації та роз'яснення з питань укладення колективних договорів комунальних некомерційних підприємств / Проект USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я». К. : 2020. – с. 72. URL: file:///C:/%D0%BC%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E%D0%9F%D0%9F/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F/B_Coll_Dogovor_UA_v105-1.pdf (дата звернення 29.05.2023).
18. Методичні рекомендації з питань перетворення закладів охорони здоров'я з бюджетних установ у комунальні некомерційні підприємства. – К. : 2018. URL: https://moz.gov.ua/uploads/0/3562-moz_metod_recomendations_autonomization_2018_ua_final_web.pdf (дата звернення 29.05.2023).
19. Шевчук і. Б. Соціальна та економічна ефективність функціонування регіонального ринку медичних послуг / І. Б. Шевчук // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. - №6. – С61. 75-78.
20. Як організувати систему надання первинної допомоги на місцевому рівні: оперативне керівництво. К. : 2018. – 372 с. URL: file:///C:/%D0%BC%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E%D0%9F%D0%9F/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F/B_Coll_Dogovor_UA_v105-1.pdf

C%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E%D0%9F%D0%9F/4992-phc_operational_manual_apr_2018_fin_web1.pdf (дата звернення 02.06.2023)<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1077-2017-%D0%BF>.

21. Bondarieva I, Malyi V., Posilkina O., Mala Z., Nessonova M. Scientific and methodological approaches to modeling the optimal strategy for increasing the competitiveness of pharmacy chains of different sizes. // Scientific Journal «ScienceRise: Pharmaceutical Science» №4 (32) 2021. P59-66. (Scopus).
22. Posilkina O., Bondarieva I, Malyi V. , Timanyuk I., Mala Z. Peculiarities of effective management of products assortment depending on different sizes of pharmacy chains. // Scientific Journal «ScienceRise: Pharmaceutical Science» №2(30) 2021. p. 55–63. (Scopus).
23. Kozryieva Olena, Posilkina Olga, Kovalenko Svitlana, Bratishko Yuliia, Litvinova Elena. Modern approaches to the management of the social responsibility system in pharmacy. Scientific Journal «Economic Synergy». 2021. № 2. С. 56–67. (Web of Science).
24. Posilkina O.V. Scientific and practical approaches of formation of logistic innovative systems in pharmaceutical companies / O.V. Posilkina, E.V. Litvinova, A.G. Lisna // ScienceRise: Pharmaceutical Science. – 2020. – № 5 (27). – С. 24-29. (Scopus)

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://quality.nuph.edu.ua/>.
2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
5. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
6. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>
7. Журнал «Економіка України» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://economyukr.org.ua/?lang=uk/>
8. Журнал «Економіка і право охорони здоров'я» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/30132/1/%D0%95%D0%9F_
9. Журнал «Соціальна фармація в охороні здоров'я» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.researchgate.net/profile/Oleh-Shpychak/publication/317377118>
10. Журнал «Фармацевтичний часопис» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/pharm-chas/issue/view/778>